

Chọn cho mình một nghề nghĩa là chọn cho mình một tương lai. Việc chọn nghề thực sự quan trọng và vô cùng cần thiết. Chọn sai lầm một nghề nghĩa là đặt cho mình một tương lai không thực sự an toàn và vững chắc. Không phải ai cũng có thể trả lời được câu hỏi: *Làm thế nào chọn được một nghề phù hợp?*

Chính những nghĩ suy và trăn trở rằng tôi có phù hợp nghề này hay không, tôi có thực sự yêu thích nghề này hay không, nghề này có tương lai hay không... là những vấn đề cần được giải quyết khi bắt đầu quá trình chọn một nghề phù hợp

Chọn nghề chọn trò chơi, tương lai là hai khía cạnh không thể tách rời bổ sung cho nhau, hỗ trợ nhau trong việc giúp chúng ta định hướng tương lai. Để chọn trò chơi, chọn nghề phù hợp chúng ta hãy xác định đúng đắn sở thích, năng lực và tính cách của mình. Các bạn học sinh 12, không lâu nữa sẽ bước vào kì thi đại học và bạn nào cũng có mong muốn được học một trường đại học có chất lượng đào tạo tốt và danh tiếng. Thế nhưng để chọn một nghề phù hợp chúng ta cần lưu ý những vấn đề sau:

1. Chọn nghề trước, chọn trò chơi sau

Muốn tìm được trò chơi phù hợp, trước hết chúng ta cần biết, cần xác định mình sẽ làm nghề gì. Chọn nghề trước rồi mới chọn trò chơi. Nhiều bạn đã xác định được điểu này nhưng thực tế thì có rất nhiều điểu trái ngược xảy ra trong quá trình chọn nghề, chọn trò chơi của các bạn sắp bước sang một thế thách mới. Nhiều bạn khi đăng kí thi vào các trường đại học đã không xét đến những yêu cầu nghề nghiệp và bản thân. Có bạn chọn trường thi chọn vì trường đó nổi tiếng và danh giá. Có bạn chọn trường đại học để đi thi chọn vì đi làm chu toàn của năm trước thôi và có thể bỏ đi làm cho bạn một tấm vé vào đại học. Các bạn gần như đánh mất bản thân để chạy theo những hào nhoáng, những ánh hào quang bên ngoài. Thực sự vấn đề đặt ra ở đây là chúng ta cần trả lời cho câu hỏi: làm thế nào để chọn nghề phù hợp?

2. Chúng ta cần vượt qua sự tác động của những tư tưởng và quan điểm của thế giới đúng đắn khi chọn nghề như :

- + Chọn nghề theo sự áp đặt của người khác
- + Chọn nghề theo chu kỳ của nhóm, của bản bè và của người yêu.
- + Chọn nghề may rủi.
- + Chọn nghề chỉ vì bậc Đệ tử học.
- + Chọn nghề theo “mác”, theo “nhãn”.
- + Chọn nghề nể tiếng, dè kiêu mĩ.
- + Chọn nghề “gộp, rút” mà không có sự kiên nhẫn, hy sinh.
- + Chọn nghề không nghĩ đến những điều kiện có liên quan như: điều kiện kinh tế cá nhân hoặc gia đình, thời gian học nghề, tuổi thọ của nghề, điều kiện của nghề ...

Mục đích chọn nghề phù hợp thực sự, cần phải chú ý thực hiện tốt tất cả các khâu trong quá trình học nghề nghiệp. Không thể chỉ đi vì lợi ích học nghề nghiệp mà bản thân mới người phải thực hiện sự tiến bộ học nghề nghiệp cho chính mình bằng những nỗ lực tốt nhất có thể có của cá nhân.

3. Mọi cá nhân cần tìm hiểu nhu cầu thị trường có thể có về những ngành nghề trong xã hội

Trong mọi ngành nghề, ít nhất là phải biết yêu cầu về nghề, trình độ nghề nghiệp, mức lương, thời gian lao động... Ngoài ra, phải tìm hiểu về môi trường làm việc, những thách thức nghề nghiệp, những khó khăn và thu nhập trong nghề nghiệp...

- + Tên nghề và nội dung chuyên môn thường gặp trong nghề.
- + Nội dung và tính chất lao động của nghề.
- + Những điều kiện cần thiết để tham gia lao động trong nghề.
- + Những công việc chủ yếu.
- + Những điều kiện đảm bảo cho người lao động khi làm nghề.
- + Những nơi có thể học nghề.
- + Những nơi có thể làm việc sau khi học nghề.

Bên cạnh đó, việc quan tâm và tìm hiểu thật kỹ về điều kiện của bên công việc là điều quan trọng. Nhất thiết, trước khi chọn nghề phù hợp thì mỗi cá nhân phải tìm hiểu về điều kiện lao động, công việc lao động, điều kiện lao động.

4. Tìm hiểu về chính bản thân mình để chọn nghề để tìm việc làm phù hợp.

Phải trả lời thật chính xác những câu hỏi của bên nhà tuyển dụng chính mình cũng như những vấn đề tâm lý có liên quan: Tôi là ai, tôi cần gì và muốn gì, hạnh phúc với tôi là gì... Trước những câu hỏi này đừng có thắc mắc mà hãy nghiêm túc suy nghĩ để đưa ra những câu trả lời phù hợp cho việc tìm hiểu bản thân và đưa ra quyết định chọn nghề của chính mình.

Xuất phát điểm của thí sinh trình độ công nghệ nghề nghiệp phụ thuộc vào sở thích, sở trường năng khiếu. Đó là điều quan trọng và cốt lõi.

4.1. Chọn nghề phù hợp với tính cách của cá nhân

Khi chọn nghề, nhất thiết phải có những yêu cầu đó để hình thành và phát triển. Ví dụ người vô cảm với nỗi đau của người khác thì khó có thể thành công với nhóm nghề y, các bệnh nhân rất khó để theo nghề sư phạm nếu không có lòng yêu nghề, phẩm chất đạo đức và năng lực sư phạm... Tuy nhiên sự vất vả luôn đi kèm nhìn nhận hai điều trái chiều nhau. Bên cạnh những nghề nghiệp luôn cần tìm kiếm cho mình những công việc đem lại thu nhập cao, những lĩnh vực công nghệ thông tin hay phân tích chứng khoán..., những nghề "hot" mà nhiều người cảm thấy "oai" với bản bè thì lại có không ít người sẵn sàng cống hiến mình cho những nghề có thu nhập thấp nhưng lại vô cùng quan trọng với cuộc sống con người.

Những bệnh có tầm hạn yêu thiên nhiên có thể theo các ngành liên quan đến lĩnh vực môi trường. Các bệnh giàu trí tuệ có thể theo các nghề thiết kế nội thất, nhà văn, đạo diễn, thiết kế thời trang hay nhiếp ảnh gia...

4.2. Chọn nghề phù hợp với năng lực, khả năng trí tuệ

Nhiều bậc cha mẹ chúng ta khi giúp con chọn nghề ít để ý đến năng lực học tập của chúng ta. Đôi khi sự cố gắng của chúng ta có hạn nhưng cha mẹ lại hướng con chọn trình độ đòi hỏi khả năng học tập,

nguyên cứu cao mà ít người có thể theo đuổi. Chúng ta cảm thấy áp lực khi thi cử và mất tin vào bản thân. Nếu may mắn trúng tuyển vào ngành đã chọn nhưng do sự đòi hỏi cao của ngành học, bản thân chúng ta cũng không đủ năng lực để theo học, nên đành bỏ học. Chúng ta hãy phân tích thực tế và đưa vào năng lực của mình để chọn ngành nghề phù hợp.

4.3. Bản thân có khả năng đặc biệt khi chọn nghề thuộc nhóm ngành đặc biệt như: Kiến trúc, hội họa, âm nhạc ...

Một số ngành nghề như kiến trúc, hội họa... đòi hỏi người học phải có năng khiếu chuyên biệt như khéo léo, tỉ mỉ... Do vậy trước khi chọn nghề đó chúng ta phải phải tìm hiểu và phải biết mình có năng khiếu hay không. Chúng ta nên tìm hiểu những yêu cầu, đòi hỏi cũng như thông tin liên quan đến ngành học để có năng lực phù hợp.

5. Bên cạnh đó, chúng ta xét đến khả năng tài chính và sức khỏe để biết mình có khả năng theo đuổi nghề đó hay không?

□□□□

6. Đối với các bản thân có ý định du học, theo học ở nước ngoài cũng nên lưu ý một số điểm sau

- + Thời gian bản thân

- + Khả năng tài chính của gia đình

- + Mục tiêu: học để làm gì? Dự định thế nào sau khi tốt nghiệp?

Trên đây là một số ý kiến mà tôi đưa ra để các bạn cùng tham khảo. Tất cả mọi ý kiến luôn được nhìn nhận đúng và nhìn góc độ và nhìn xét khác nhau. Tôi muốn nhắc nhở các bạn rằng: không nên bỏ qua lời khuyên của bố mẹ và lập nghiệp đi trước. Nghề nghiệp nghiệp và cuộc sống tương lai do chính mình quyết định và sống đúng hành cùng nó. Vì vậy, bên cạnh việc tiếp thu ý kiến, hãy là chính mình để quyết định và hãy chịu trách nhiệm với cuộc sống của bạn thân cũng như là cha mẹ, đừng hối hận tương lai của mình. Và cuối cùng một điều quan trọng nhất đó chính là năng lực và tâm huyết với nghề. Bất kể bạn chọn nghề gì, công việc gì thì cũng phải tận tâm mình học tập, trau dồi kiến thức và năng lực nghề nghiệp thì bạn mới thành công. Đừng để khi nhìn lại thấy mình đã chọn nhầm nghề. Chúc các bạn thành công!

Bùi Thị Lan Anh - Cựu Văn Đoàn trường THPT Việt Đức